

„Dobro. Naprej! Oskrbite mi vojaško opravo!“ je po kratkem premišljevanju odločno velela Pluzonova hčerka —

In zopet je imela črnooka nočka priliko videti lep prizor pred Tugumirovim gradom. Ravno se je zbudila — zbudili so jo rumeni žarki vzhajajoče jutranje zarje — in kaj je videla? Iz grada so potihoma prišli trije mladi vojniki. Spremljal jih je gospod Tugumir, mala Slavina in starica Godislava.

„Hvala ti še enkrat, gospod Tugumir!“ je zašepetal na dvorišču z glasom nežnim, srebrnozvonkim najmlajši vojak.

„Bog s teboj, Slavica!“ je takisto tiho odvrnil gospod Tugumir in s solzami v očeh poljubil lepemu vojniku roko.

„Godislava, ne jokaj! Če Bog dá, se kmalu zopet vidimo. Dotlej bode pa gospod

Tugumir skrbel zate. Kajneda, gospod Tugumir?“

„Zatrdno. Torej še enkrat, Slavica: Bog s teboj! Sedaj morate iti. Dani se. Vidva pa, Gojnik in Godimir, da vesta, da se zatrdno oglasita, ko se bodeta vračala na Dansko, pri nas, da nam povesta, kako ste se dogovorili v Bardeviku.“

„Morata se“, se je oglasila zlatolaska Slavina, „da vama dam za knezoviča Henrika mal spominček.“

„Zatrdno. Zdravi! Hodimo!“

In vojniška trojica je poskakala na konjice, ki jih je imel stari hlapec Jaropolk že pripravljene pred gradom, in odpekotala v tiho jutro. Lepo je bilo tiho to jutro, zorno, rožmarinovo. Ali bode pa tudi nageljnov dan?

(Dalje)

ANTON MEDVED:

TRNOLJE.

1.

Današnji svet je ves učen:
Modruje doktorjev na kupe,
in vidijo čutila že
skoz Röntgenove lupe,

in trapi tudi ženščine
preklicana pokora,
da se učé latinščine —
o tempores, o mora!

2.

Čestitam ti k drami prav rad, umetnik.
A pazi — Vsled preobilnih repriz
duh igre duha nam tako potlači,
da bomo nazadnje vsi rokovnjači!

valni hribi skačejo sedaj z zamaškom vred gor in dol, ne premaknejo se pa s svojega mesta; med vsakim hribom in vsako dolino pa opazimo točko, ki miruje: imenujemo jo valni voz. Odkod pa ta izprememba?

Val, ki doseže breg *M*, tukaj ne izgine, ampak se reflektira ter teče zopet nazaj proti svojem izvoru; na tem potu pa se vjame z onimi, ki tečejo še proti bregu, ter tvori s temi združen, nov „stoječ val“ imenovan, ker se na videz ne premika.

V sliki smo zaznamovali prvotni val z *I*, in nastali stoječi val (pikasta črta) z *II*.

Dolžino med dvema hriboma ali sploh med dvema točkama, ki sta v isti „fazi“,

kakor na primer točke *V*, imenujemo valno dolžnost. Če vemo valno dolžnost in število valov v sekundi, katero lahko izračunamo, če seštejemo, kolikokrat pride zamašek na valni hrib v sekundi, izvemo tudi hitrost, s katero se širijo valovi proti bregu *M*.

Če ocenimo n. pr. dolžnost vala na približno en meter, in naštejemo v eni sekundi tri valove, hiti val s hitrostjo treh metrov na sekundo naprej, in produkt iz dolžnosti in števila valov je njegova hitrost. Ta osnovni zakon velja za vsa valovita gibanja in tudi za električne valove; s katerimi se hočemo v naslednjem baviti.

(Dalje.)

ANTON MEDVED:

TRNOLJE.

3.

Odkar je slavni Arhimed
vesel zaklical „hevreka“,
hvaležen boštvom daroval
obilo hekatomb goved,
odtlej se tresejo še zdaj
vsi biki, voli, kadarkoli
iznajde kdo kak nauk nov.

Vi vsi, ki vzeli ste patent,
da smete peti, pisati,
izdajati vse vrste knjig,
med sabo se hvalisati —
ne tresete se nič, videč,
da vstaja tu in tam talent,
ki ni mu mari vaš patent,
ki bode živel dlje od vas?

Kakor smo omenili, zaslužek pri pletarstvu ni ravno slab. Ako zasluži kmetovavec pozimi, ko nima druge zasluga, tukaj do 2 K, je pač zadovoljen. Še veliko lepše bi se pa razvijal pletarski obrt, ako bi spoznali pletarji pomen strokovne izobrazbe ter pošiljali svoje sinove k poučnim tečajem. Dostikrat bi vplival na napredek obrta cele vasi en mladenič, ki bi se izučil tudi v umetnejšem pletenju. Trg je velik in za odjemavce ni treba skrbeti.

Slednjič omenjamo še nasvetov, ki jih podaje dr. Pečnik iz Aleksandrije v „Narodnem Gospodarju“ 1. 1902., str. 105. V svojem članku pozivlje pletarje, naj bi se združili ter osnovali zadrugo, ki bi preskrbovala

eksport pletarskih izdelkov preko Jadranskega morja v Aleksandrijo. Prometnega kapitala tu ni treba toliko kot v drugih obrtih, ki delajo z dragimi surovinami. — Dr. Pečnik je obetal sam, da bo pripomogel svojim rojakom pri razpečavanju. Dve leti sta pretekli, kar je naš rojak v Egiptu z najblažjimi nameni bodril naše pletarje k vzajemnosti, a žal njegove bodrilne besede med našimi obrtniki še niso našle odmeva. Toda še je čas, da se te želje uresničijo, da se obrtniki te stroke organizirajo ter stopijo v kupčijsko zvezo z Aleksandrijo, saj to ne bode le poživilo obrta, ampak zvišalo tudi dohodke. Misel je lepa in čaka mož, ki jo izvedejo!

(Dalje.)

ANTON MEDVED:

TRNOLJE.

4.

S puško v roki,
s psi na strani
gremo v hosto mi.
Ko nam zora dan naznani,
vsa živad drhti.
Skriva se za grme,
išče skale strme,
in naposled obleži.
Trudni obležimo,
če ne gre preveč na zimo,
tudi mi. —

Cognac dober, rujno vino,
teletino in svinjino
naš želodec v sé dobi.
Kadar beli dan se niža,
naš korak se koči bliža,
v kateri star logar živi.

Zajec, jerebica,
srna in lisica
zmerom so na prodaj tam...

5.

Ne zameri, slavi mož,
če te mladi mož presoja:
,Več je vreden tvoj popis,
kot na Triglav tvoja hoja'.

